

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 28 kwietnia 2020 r.

BADK.DPK.133.14.2020 MK
BADK.DPK.133.25.2020 MK

P10-12/20	Data wpływu petycji 20 stycznia 2020 r. (uzupełnienie petycji 29 stycznia 2020 r.)
P10-18/20	
Data sporządzenia informacji o petycji 27 kwietnia 2020 r.	

UAKTUALNIENIE PRZEPISÓW USTAW

TEMAT

**ZMIANA USTAWY O ZAWODZIE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO
ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycje indywidualne (wraz z uzupełnieniem)

Sebastian Adamowicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany art. 28 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego oraz niektórych innych ustaw, w celu usunięcia odwołań do nieistniejącej od 2015 r. instytucji powoda cywilnego.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji proponuje dokonanie zmiany w art. 28 ustawy o zawodzie tłumacza, poprzez nadanie mu następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 150 i 679). Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej”.

W uzasadnieniu petycji podniesiono, że usunięcie w zdaniu drugim przepisu określenia „powodzie cywilnym” jest podyktowane tym, że przywołana instytucja nie istnieje od 2015 r., zatem postulowana zmiana wpłynie na poprawę przejrzystości ustawy.

Ponadto, w uzupełnieniu do petycji autor wskazał potrzebę usunięcia odwołań do przepisów Kodeksu postępowania karnego o instytucji powoda cywilnego z ustaw regulujących postępowanie dyscyplinarne w różnych zawodach, w tym w ustawie: z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej; z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich; z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne; z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich; z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej; z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych; z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326) w art. 28 stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1265 ze zm.), zgodnie z jej postanowieniami Prokuratoria Generalna stoi na straży praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym praw i interesów Skarbu Państwa, oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa.

W rozdziale 9 ustawy „Odpowiedzialność dyscyplinarna” (art. 83-96) uregulowano kwestie odpowiedzialności dyscyplinarnej radców za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą obrazę przepisów prawa i za uchybienia godności zawodu.

Ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 1419) w rozdziale 5 „Odpowiedzialność zawodowa” (art. 45-62) reguluje zasady odpowiedzialności zawodowej członków samorządu aptekarskiego przed sądami aptekarskimi za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodu aptekarza.

Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 965) w rozdziale 5 „Odpowiedzialność zawodowa” (art. 53-112) określa zadania, zasady działania i organizację izb lekarskich oraz prawa i obowiązki członków izb lekarskich.

Zgodnie z art. 53 członkowie izb lekarskich podlegają odpowiedzialności zawodowej za naruszenie zasad etyki lekarskiej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza, zwane dalej „przewinieniem zawodowym”. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy (art. 54 ust. 1) toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego dotyczącego tego samego czynu.

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276 ze zm.) w rozdziale 8 (art. 42-47) reguluje kwestie zakresu uprawnień zawodowych, które są niezbędne do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii oraz określa odpowiedzialność dyscyplinarną (art. 46) takich osób w związku z: naruszeniem przepisów prawa; niedochowaniem należytej staranności; działaniem niezgodnym z zasadami współczesnej wiedzy technicznej.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 849) w art. 56 stanowi, że diagnostycy laboratoryjni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione, nienależyte wykonywanie czynności diagnostyki laboratoryjnej oraz za czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej lub przepisami dotyczącymi wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny naruszające przepisy o odpowiedzialności porządkowej pracowników, określone w Kodeksie pracy.

Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn (art. 57) toczy się niezależnie od postępowania karnego lub dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszono do czasu ukończenia postępowania karnego. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego wyłącza ściganie.

Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140) w art. 45 stanowi, że członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej przed sądami lekarsko-weterynaryjnymi za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki i deontologii weterynaryjnej oraz za naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza weterynarii.

Postępowanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn (art. 52) toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może być jednak ono zawieszono do czasu ukończenia postępowania karnego.

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 916) określa zasady odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków.

Członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej (art. 36 ust. 1) za naruszenie zasad etyki zawodowej lub przepisów dotyczących wykonywania zawodu, zwane dalej „przewinieniem zawodowym”.

Postępowanie w ramach odpowiedzialności zawodowej (art. 37) o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego w sprawie o przestępstwo, o wykroczenie lub dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy przewidują takie postępowanie. Może być jednak ono zawieszono do czasu ukończenia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub postępowania w sprawie o wykroczenie.

INFORMACJE DODATKOWE:

Zgodnie z art. 28 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, do postępowania przed komisją odpowiedzialności zawodowej jako organem I instancji, stosuje się przepisy Działu X rozdziału 51 Kodeksu postępowania karnego. Przywołany wyżej artykuł, wyłącza stosowanie w postępowaniu w sprawach odpowiedzialności zawodowej tłumaczy przysięgłych przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz o środkach przymusu (np.

zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie), z wyjątkiem kary pieniężnej.

Od 1 lipca 2015 r. w polskim procesie karnym nie funkcjonuje instytucja powoda cywilnego. Należy przypomnieć, że Kodeks postępowania karnego przed dużą nowelizacją z 2013 r., dopuszczał możliwość wniesienia przez powód cywilny powództwa adhezyjnego tj. orzekania o cywilnych i karnych konsekwencjach popełnionego przestępstwa w jednym postępowaniu, bez konieczności dwukrotnego przeprowadzania tych samych dowodów.

Powództwo cywilne mogło być wytoczone przez: pokrzywdzonego, osoby najbliższe pokrzywdzonemu (gdy pokrzywdzony zmarł przed wytoczeniem powództwa) oraz prokuratora (na rzecz pokrzywdzonego lub jego osób najbliższych), jedynie do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego i wyłącznie przeciwko oskarżonemu.

W zależności od tego, czy pozew odpowiadał warunkom formalnym oraz czy nie zachodziły negatywne przesłanki (z art. 65 k.p.k.), sąd wydawał postanowienie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia powództwa cywilnego. Na postanowienie odmowne nie przysługiwało zażalenie. Niezależnie od decyzji odmownych powód mógł wystąpić na drogę postępowania cywilnego, a jeżeli dokonał tego w terminie 30 dni od dnia wydania postanowienia, za dzień zgłoszenia uważano dzień wniesienia pozwu w postępowaniu karnym.

OPRACOWAŁA

Marzena Krysiak

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz